

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach

**Diagnoza potrzeb edukacyjnych
i kulturalnych mieszkańców gminy Bojszowy.**

zrealizowano w ramach projektu:

„Pokolenia BLISKO siebie – spotkania z historią w tle”,
realizowanego w ramach
Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0
na lata 2021-2025 BLISKO –

Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach
listopad 2022

I. Wstęp

Diagnoza potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców gminy Bojszowy powstała podczas realizacji projektu „Pokolenia BLISKO siebie – spotkania z historią w tle”, realizowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność. Celem przeprowadzonej diagnozy jest rozpoznanie potrzeb głównie edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców, a następnie sformułowanie takiej oferty działalności biblioteki - zgodnie z ich oczekiwaniami, z wykorzystaniem zasobów Gminnej Biblioteki Publicznej w Bojszowach.

Podstawowe pytanie, na które diagnoza miała przynieść odpowiedź, brzmiało: „Jakie są potrzeby lokalnej społeczności?”

W ramach przeprowadzonej diagnozy zespół pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Bojszowach opracował analizę SWOT instytucji. Analiza została przeprowadzona metodą „burzy mózgów”. Bibliotekarze przygotowali również charakterystykę społeczności lokalnej oraz zinwentaryzowali zasoby ludzkie i zasoby materialne w gminie Bojszowy.

Żywimy przekonanie, że praca naszej biblioteki ma rozwijać lokalną społeczność i podnosić jakość jej życia, dlatego staraliśmy się poznać bariery w środowisku i potrzeby. Tylko dobrze znając społeczność, w której działamy, będziemy w stanie stworzyć wartościową ofertę, wyrównującą szanse edukacyjne, podnieść podnoszącą kompetencje kulturowe i społeczne różnych grup wiekowych.

Mamy nadzieję, że przeprowadzenie diagnozy jest też dowodem na to, że traktujemy mieszkańców podmiotowo i mamy do nich szacunek. Staraliśmy się, aby zapytani o potrzeby i opinie, otrzymali od nas informację zwrotną o tym, że są ważnym partnerem, że liczymy się z ich zdaniem.

II. Wizytówka biblioteki

Bojszowy położone na historycznej Ziemi Pszczyńskiej należą do najstarszych osad na Górnym Śląsku. Gminę tworzy pięć miejscowości: Bojszowy, Bojszowy Nowe, Świerczyniec, Międzyrzecze i Jedlina, a zamieszkuje ją prawie 8000 mieszkańców.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach ma status samorządowej instytucji kultury wpisanej do Księgi Rejestru Instytucji Kultury Urzędu Gminy w Bojszowach. Główne zadania biblioteki wynikają z zapisu Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Bojszowach. Biblioteka jest zobowiązana do gromadzenia, opracowywania i udostępniania materiałów bibliotecznych. Prowadzi również działalność kulturalną, edukacyjną, mimo iż przeważają działania promujące czytelnictwo

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach powstała w 1950 r., filia w Bojszowach Nowych w 1956, a w 2000 r. punkt biblioteczny w Międzyrzeczu. Obecnie w bibliotece pracuje 7 osób: dyrektor, główny księgowy, 4 bibliotekarzy i sprzątaczką. Biblioteka w swoich zasobach posiada, literaturę piękną dla dzieci, młodzieży i dorosłych, popularnonaukową, czasopisma i audiobooki. Ponadto dysponuje wyremontowanym (dzięki dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Infrastruktura Bibliotek”) i oddanym do użytku w 2016 roku budynkiem, wyposażonym w salę konferencyjną, czytelnię dla dzieci, czytelnię komputerową i dużą wypożyczalnię.

III Potencjał biblioteki

Współpraca, wydarzenia.

Centrala biblioteki, wspólnie z filią, organizuje szereg imprez kulturalno-edukacyjnych. Działania podejmowane przez bibliotekę, często organizowane są w ścisłej współpracy z Gminnym Centrum Usług Społecznych, Urzędem Gminy, z przedszkolami, szkołami, stowarzyszeniami, Związkiem Emerytów i Rencistów, Kołem Gospodyń Wiejskich, Związkiem Pszczelarzy, Nadleśnictwem Państwowym, Kołem Łowieckim działającymi na terenie gminy Bojszowy.

Biblioteka od kilku lat realizuje wydarzenia cykliczne, które wpisane zostały na stałe w kalendarz działań i które będą kontynuowane w latach następnych:

1. Konkurs wiedzy czytelniczej „W krainie baśni” dla uczniów Szkół Podstawowych,
3. Tydzień Bibliotek,
4. Tydzień Głośnego Czytania,
5. Maluch w bibliotece – zajęcia edukacyjno-rozwijające dla dzieci w wieku od 2- 4 lat,
6. Urodziny Kubusia Puchatka – zajęcia edukacyjno-kulturalne dla przedszkolaków,
7. Cała Polska Czyta Dzieciom – czytanie bajek przez znanych mieszkańców Bojszów,
8. Ogólnopolski Tydzień Czytania,
9. Bojszowska Kraina Snów – projekcja filmów Józefa Kłyka,
10. Kiermasz Mikołajkowy – wystawa rękodzieła mieszkańców gminy Bojszowy,
11. Narodowe Czytanie,
12. Dyskusyjny Klub Książki – spotkania autorskie,
13. Mała Książka Wielki Człowiek,

14. Dożynki Gminne,
15. Wieczory Poezji,
16. Wykłady o literaturze,
17. Koncerty orkiestry symfonicznej (impieza masowa).

Analiza SWOT

Mocne strony biblioteki	Słabe strony biblioteki
<ul style="list-style-type: none"> - nieodpłatny dostęp do komputerów i Internetu, - bogaty księgozbiór, na bieżąco uzupełniany zgodnie z potrzebami czytelników, - dobrze wyszkolony, doświadczony, zgrany, z potencjałem personel, - bardzo dobra współpraca z instytucjami oświatowymi w gminie, - bogata oferta edukacyjna i kulturalna dla szkół i przedszkoli, - bogata oferta dla mieszkańców w każdym wieku („Maluch w bibliotece”, Dyskusyjny Klub Książki, warsztaty dla młodzieży itp.), wyposażenie w nowoczesny sprzęt elektroniczny niezbędny do przeprowadzenia zajęć z programowania (roboty, klocki, gry, tablety), - przyjazna aranżacja zewnętrzna (przed budynkiem biblioteki nowy, duży plac zabaw, obok biblioteki kompleks boisk „Orlik” i skate park), - program biblioteczny „Sowa”, możliwość zapisania się do biblioteki oraz zamawiania książek przez Internet, - rozbudowany budynek biblioteki z salą konferencyjną, czytelnią, salą dla dzieci, bez barier architektonicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków na samodzielne finansowanie jakichkolwiek zmian, - ograniczone środki na promocję, - przestarzała strona internetowa biblioteki,

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie większych środków finansowych zewnętrznych na działania z zakresu edukacji i informacji, - wzrastająca liczba mieszkańców wykształconych, - wzbogacanie zbiorów, tradycyjnych i multimedialnych, nadszanie za rozwojem ICT, - pozyskanie użytkowników, spośród osób, które do tej pory z biblioteki nie korzystają, poprzez stworzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej biblioteki odpowiadającej na potrzeby mieszkańców, - pozytywne nastawienie władz lokalnych, rozumiejących znaczenie biblioteki dla rozwoju lokalnej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzależnienie społeczeństwa od mediów, wtórny analfabetyzm, - ograniczenie środków finansowych na działalność, - brak środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników - niewykorzystanie szansy rozwoju biblioteki, na stanie się nowoczesnym centrum wiedzy i informacji, dostosowującym swoją ofertę do potrzeb mieszkańców.

IV Wizja i misja biblioteki

Misja

Istniejemy po to, by kultywując tradycje regionu oraz wykorzystując nowoczesne technologie, służyć rozwojowi lokalnej społeczności, poprzez udostępnianie informacji i zaspokajanie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców oraz stwarzanie warunków do integracji i współpracy.

Wizja

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach to cieszące się społecznym zaufaniem miejsce umożliwiające pozyskiwanie informacji, zaspokajanie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych oraz samorealizację i współpracę.

V. Charakterystyka społeczności lokalnej

Zasoby lokalne

Ludzie

1. Lokalni pisarze, malarze, artyści (Alojzy Lysko, Józef Kłyk, Magdalena Piekorz, Janusz Miś, Grzegorz Sztoler, Krystyna Ścierańska)
2. Kierownik zespołu folklorystycznego „Bojszowianie”,
3. Dyrektor artystyczny bojszowskiej orkiestry symfonicznej "Ponticello",

4. Prezes Związku Emerytów i Rencistów w Bojszowach oraz w Bojszowach Nowych,
5. Prezes Koła Modelarzy w Bojszowach,
6. Dyrektor Gminnego Centrum Usług Społecznych,
7. Prezesi zarządu OSP w Bojszowach, Świerczyńcu i Międzyrzeczu,
8. Prezesi stowarzyszeń w gminie Bojszowy (Dobro Bez Granic, Chór Gloria)
10. Prezes Koła Gospodyń Wiejskich,
11. Prezes Koła Łowieckiego „Przepiórka”,
12. Prezes Związku Pszczelarzy,
13. Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Zawodowego Śląska i Małopolski.

Zasoby materialne w gminie Bojszowy, z których w ramach współpracy biblioteka może korzystać.

1. Biblioteka, posiada darmowy dostęp do Internetu, komputery, rzutnik, ekran, salę konferencyjną.
2. Hala sportowa, miejsce do organizacji profesjonalnych koncertów, konferencji i spotkań biesiadnych do 1200 osób.
3. Tereny sportowe, miejsce do organizacji olimpiad rodzinnych sportowych, pikników.
4. Szkoła Podstawowa w Bojszowach, posiada sale konferencyjne, wyposażone w sprzęt komputerowy (rzutnik, ekran).
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Bojszowach posiada miejsce do organizacji olimpiad sportowych dla dzieci (np. siatkówka), lub organizacji pikników rodzinnych na świeżym powietrzu z możliwością podłączenia sprzętu komputerowego (rzutnik, ekran).
6. Koło Łowieckie „Przepiórka” posiada domek myśliwski, w którym można prowadzić zajęcia edukacyjne.

Instytucje i organizacje (w tym władze lokalne):

1. Urząd Gminy Bojszowy z wójtem gminy i radnymi,
2. Gminne Centrum Usług Społecznych,
3. Gminna Szkoła Podstawowa im. ks. J. Popiełuszki w Świerczyńcu,
4. Szkoła Podstawowa im. Wilhelma Gawlikowicza w Bojszowach,
5. Szkoła Podstawowa im. Józefa Kassolika w Międzyrzeczu,
6. Gminne Przedszkole w Bojszowach z oddziałami w Świerczyńcu, Międzyrzeczu i w Jedlinie,

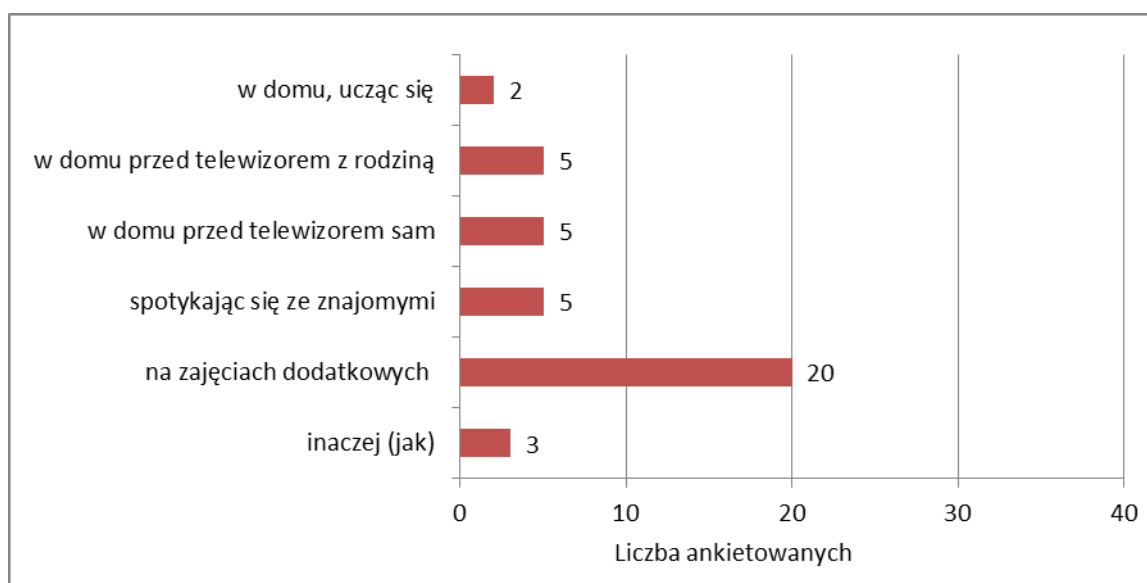
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
8. Związek Emerytów i Rencistów w Bojszowach,
9. Ochotnicza Straż Pożarna Bojszowy,
10. Ochotnicza Straż Pożarna Bojszowy Nowe,
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Międzyrzeczu,
12. Ochotnicza Straż Pożarna w Świerczyńcu,
13. Koło Gospodyń Wiejskich w Świerczyńcu,
14. Stowarzyszenie „Chór Gloria” w Bojszowach Nowych,
15. Stowarzyszenie „Dobro Bez Granic” w Świerczyńcu,
16. Stowarzyszenie „Rozwoju Zawodowego Śląska i Małopolski”,
17. Związek Hodowców Gołębi Poczтовых.

VI. Charakterystyka społeczności lokalnej i jej potrzeb / problemów – wnioski z przeprowadzonych badań.

Badanie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych młodzieży z gminy Bojszowy.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach przeprowadziła badania dotyczące potrzeb edukacyjnych i kulturalnych młodzieży z gminy Bojszowy. Ankieta przeprowadzona wśród 40 uczniów klas VII i VIII ze Szkół Podstawowych w Gminie Bojszowy, znaczną jej część Ankieta, przeprowadzona przez pracowników biblioteki pozwoliła bliżej poznać młodych ludzi, również potencjalnych czytelników, w celu dostosowania oferty placówki do ich potrzeb.

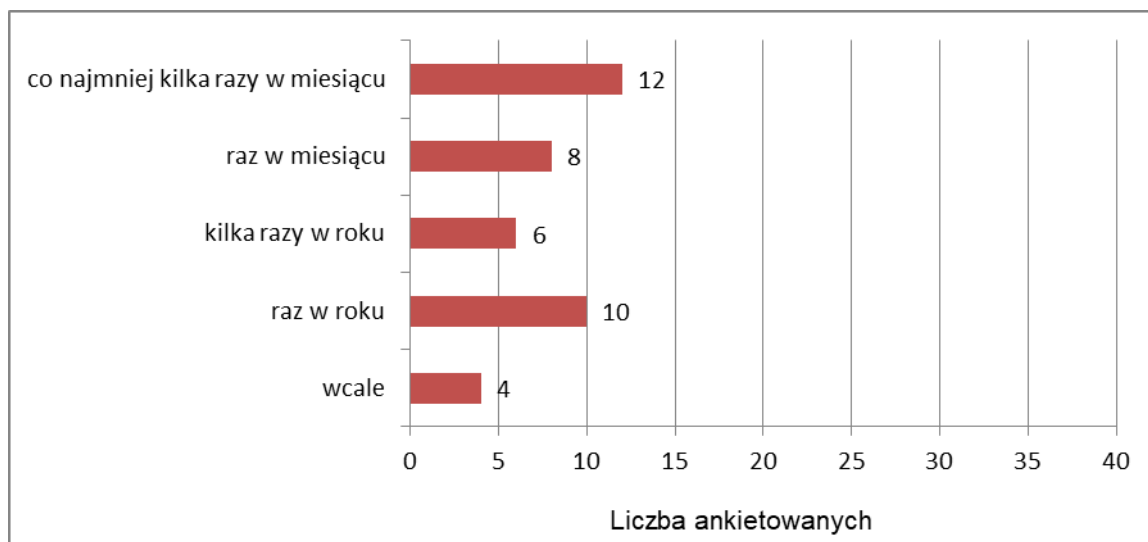
1. Jak najczęściej spędzasz czas wolny?

Rys. nr 1. Oprac. własne

Jak wskazuje ankieta młodzi ludzie, spędzają wolny czas głównie na zajęciach dodatkowych - aż 50% respondowanych. Młodzież ma czas wypełniony maksymalnie, w związku z tym trudno jest jej wygospodarować dodatkowy czas na spotkania w bibliotece), pozostałe 24% to młodzież, która spędza czas przed telewizorem, tylko 5% spotyka się z innymi rówieśnikami. Jest szansa na przygotowanie oferty dla prawie 30% ankietowanych.

2. Jak często odwiedzasz naszą bibliotekę?

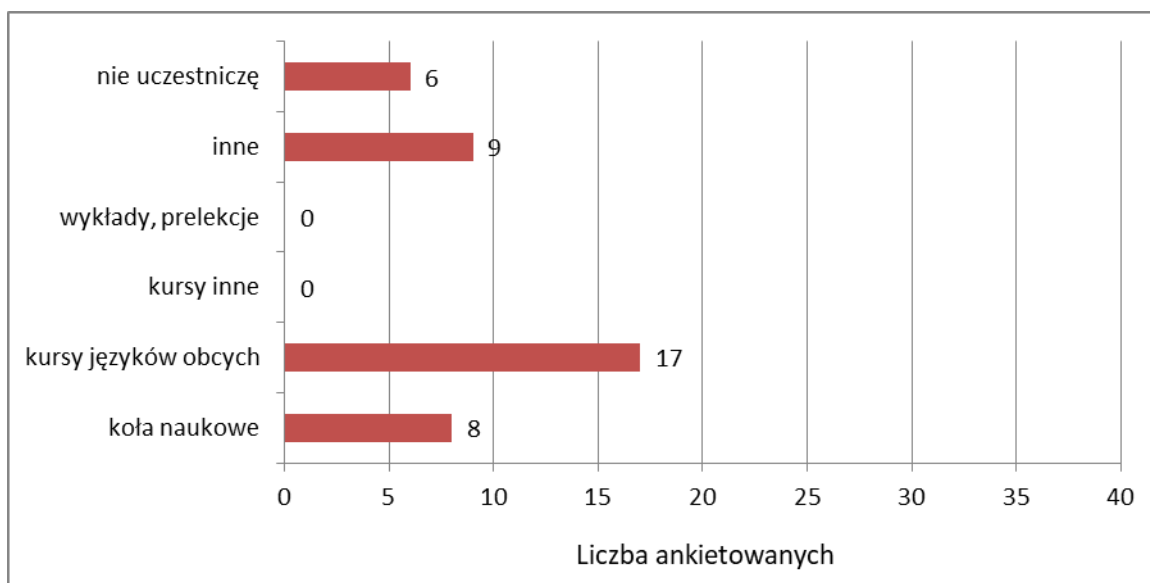
Rys. nr 2. Oprac. własne

Aż 30% ankietowanych odwiedza bibliotekę kilka razy w miesiącu, to bardzo dobry wynik. Prawie taki sam procent, niestety odwiedza bibliotekę tylko raz w roku, pozostałe 20% odwiedza bibliotekę raz w miesiącu, co również jest bardzo zadowalającym wynikiem, tylko 10% nigdy biblioteki nie odwiedziło (4 osoby na 40).

3. Czego brakuje Ci w naszej gminie, w Twojej miejscowości, a z czego chętnie skorzystasz? (np. kino, koncerty, festyny, pokazy teatralne)

Pytanie nie miało narzuconych odpowiedzi, każdy ankietowany mógł napisać wprost czego mu brakuje. 20 osób, czyli 50% ankietowanych, napisało, że brakuje miejsca, gdzie mogliby się spotkać po południu! Brakuje klubu dla młodzieży, miejsca gdzie mogą usiąść i porozmawiać. 40 % chętnie przyjdzie na kino plenerowe, a pozostałe 10% na koncert.

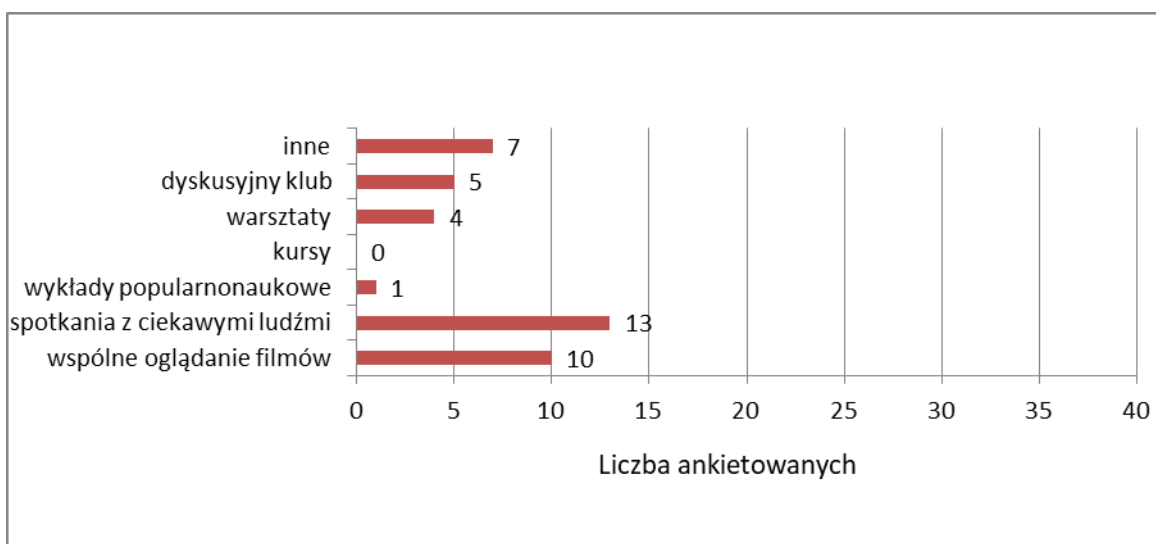
4. Czy uczestniczysz w jakichś pozaszkolnych formach edukacyjnych?

Rys. nr 3. Oprac. własne

42,5% ankietowanych uczęszcza na kurs języka obcego (korepetycje lub dodatkowe lekcje), kolejne 42,5% uczestniczy w innych formach edukacji, nie robi tego tylko 15% respondentów.

5. W jakiego typu zajęciach organizowanych przez bibliotekę wzięłbyś/wzięłabyś udział (po lekcjach)?

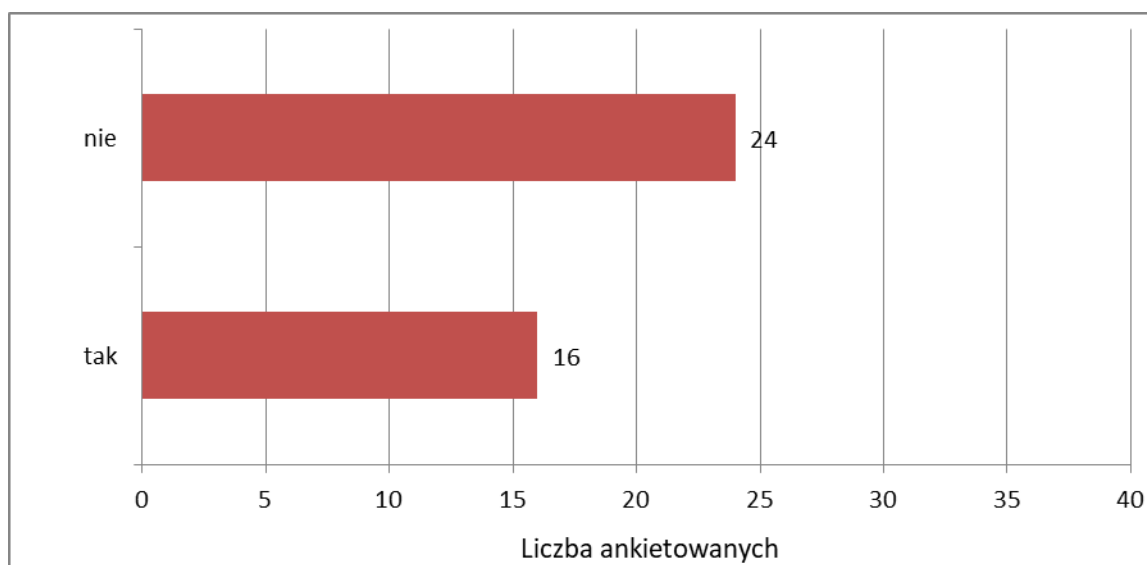
Rys. nr 4. Oprac. własne

Ankieta pokazuje, że młodzież chce się spotykać z ciekawymi ludźmi i chętnie obejrzy wspólnie film, nie interesują ich wykłady popularnonaukowe ani żadne kursy (dodatkowa edukacja pozalekcyjna). 12,5% przyjdzie porozmawiać na spotkaniach dyskusyjnego klubu.

6. Wyobraź sobie, że decydujesz o tym, jakie przedsięwzięcia organizowane są w naszej bibliotece. Co zorganizowałbyś/zorganizowałabyś dla siebie i swoich rówieśników? Może być to jednorazowa impreza albo cykliczne zajęcia.

Kolejne pytanie otwarte, bez narzuconych odpowiedzi. Ankietowani najchętniej przyjdą na kino plenerowe i spotkają się ze znanym youtuberem – każde wydarzenie to 30% głosów, po raz pierwszy pojawiły się warsztaty fotograficzne – chętnych aż 17,5%. Na koncert znanego rapera przyjdzie 7,5% respondentów.

7. Czy weźmiesz udział w spotkaniach z naszymi mieszkańcami, podczas których poznasz historię Twojej gminy, Twojej miejscowości, dowiesz się o dawnych tradycjach, zwyczajach, czasie wolnym Twoich przodków?

Rys. nr 5. Oprac. własne

Dokładnie 60% młodych ludzi nie chce wziąć udziału w spotkaniach „historycznych”, podczas których poznają historię swojej gminy, jednak 40% wynik pozytywnych odpowiedzi jest zadowalający.

WNIOSKI

Przeprowadzone badanie metodą ankiety pozwoliły nam poznać pomysły młodych ludzi na dobrze dla nich spędzony czas.

Odpowiedzi na pierwsze pytanie, pokazują, że młodzież tak naprawdę nie ma czasu na dodatkowe zajęcia w bibliotece, ponieważ większość z nich uczęszcza na dodatkowe zajęcia edukacyjne pozalekcyjne, jednocześnie badanie wykazało, że Ci sami młodzi ludzie spędzają czas przed telewizorem, brakuje im miejsca w gminie, gdzie mogliby spędzić czas z rówieśnikami – popołudniami. Okazuje się, że jednak mieliby czas na przyjscie do biblioteki na wydarzenia, podczas których mogliby być razem, rozmawiać, doświadczać wspólnoty.

Młodzież ma pomysł na spędzenie czasu wolnego – chce spędzić go w grupie, oglądając filmy, chętnie przyjdą na spotkanie ze znanym youtuberem, ale też wezmą udział w warsztatach fotograficznych. Większość ankietowanych nie chce przyjść na spotkania z seniorami, żeby dowiedzieć się czegoś ciekawego o swojej lokalnej ziemi, o tradycjach i zwyczajach, ale dla 40%, które wyraziło taką chęć - z przyjemnością przygotujemy ciekawą ofertę w tym temacie.

Z odpowiedzi na poszczególne pytania, można wysnuć wniosek, że część ankietowanych pracowała w grupie – jest to sygnał dla nas, że jeżeli większość z nich chce spotkać się ze znanym youtuberem, to jest szansa, że faktycznie na takie spotkanie przyjdą razem. Jeśli faktycznie pracowali w grupie, to znaczy, że ankieta biblioteki ich zainteresowała i razem zastanawiali się nad tym, co można dla nich dobrego zrobić. Odpowiedzi są krótkie, ale rzeczowe, bez tzw. wybujałej fantazji, wskazują na poważne podjęcie tematu.

W związku z analizą badania rekomendujemy działania:

1.) Przygotowanie miejsca w wypożyczalni dla młodych z wygodnymi miejscami do siedzenia (np. pufy, miękkie worki itp.), zakup konsoli do gry z możliwością rozgrywek, zakup gier planszowych, ekspresu z kawą i herbatą. Stworzenie młodzieży takiego miejsca, w którym będzie czuła się swobodnie i z którego będzie chętnie korzystać. Warto dołożyć wszelkich starań ,by młodzi ludzie nie mieli barie psychologicznych przed jego odwiedzaniem, takie, w którym nastolatki będą się czuli bezpieczni i akceptowani gdzie będą mile widzianymi i oczekiwanymi gośćmi.

2.) Młodzież chce oglądać wspólnie filmy – przygotowanie w patio biblioteki miejsca na kino plenerowe – leżaki, stoliki z palet (które młodzi mogą sami zrobić), ekspres do kawy i herbaty, dodatkowa roślinność.

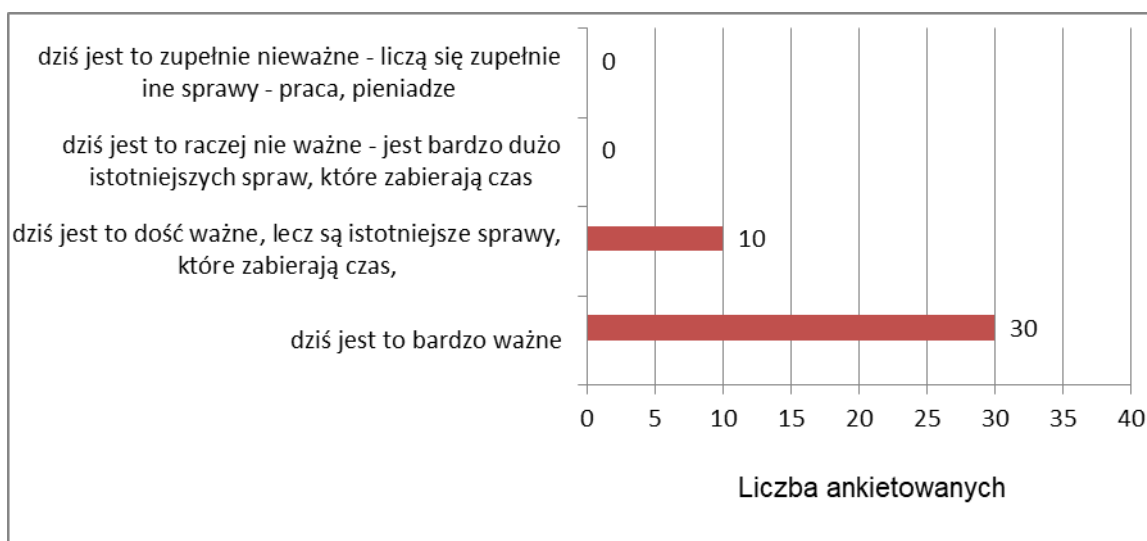
3.) Badanie wykazało zainteresowanie warsztatami fotograficznymi, bibliotekarze mogą pozyskać środki zewnętrzne na przeprowadzenie takich warsztatów w bibliotece, zakup ewentualnego sprzętu, z którego młodzi będą mogli korzystać.

4.) Zajęcia regionalne – nagrywanie podcastów (kontynuacja) jako ciekawa forma poznania historii ziemi lokalnej, tradycji i zwyczajów.

Badanie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych osób dorosłych z gminy Bojszowy.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach przeprowadziła badania dotyczące potrzeb edukacyjnych i kulturalnych osób dorosłych z gminy Bojszowy. Ankiety wypełniło 40 mieszkańców gminy Bojszowy. 10 ankiet przeprowadzono w bibliotece wśród czytelników, pozostałe 30 przeprowadzono podczas spaceru diagnostycznego ulicami Bojszów. Ankieta pozwoliła bliżej poznać ludzi, naszych mieszkańców, również potencjalnych czytelników, w celu dostosowania oferty placówki do ich potrzeb i zaangażowania we współorganizację określonych przedsięwzięć.

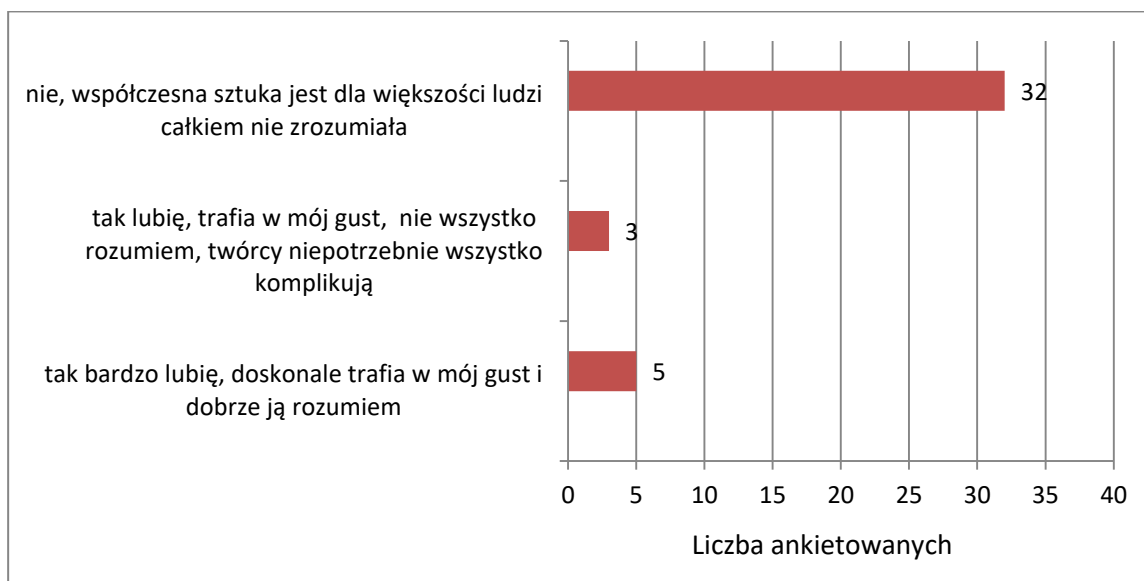
1. Czy Pani/Pana zdaniem ważne jest w dzisiejszym świecie, by dbać o swój rozwój kulturalny – tzn. czytać książki, chodzić do kina, teatru, słuchać wartościowej muzyki itp.?

Rys. nr 6. Oprac. własne

Rozwój kulturalny jest bardzo ważny – tak stwierdziło aż 75% ankietowanych! Nikt z ankietowanych nie odpowiedział, że rozwój kulturalny jest raczej nie ważny, bądź zupełnie nie ważny. Dla mniejszości jest dość ważny, ale nie najważniejszy – jest mnóstwo innych spraw, które zabierają czas.

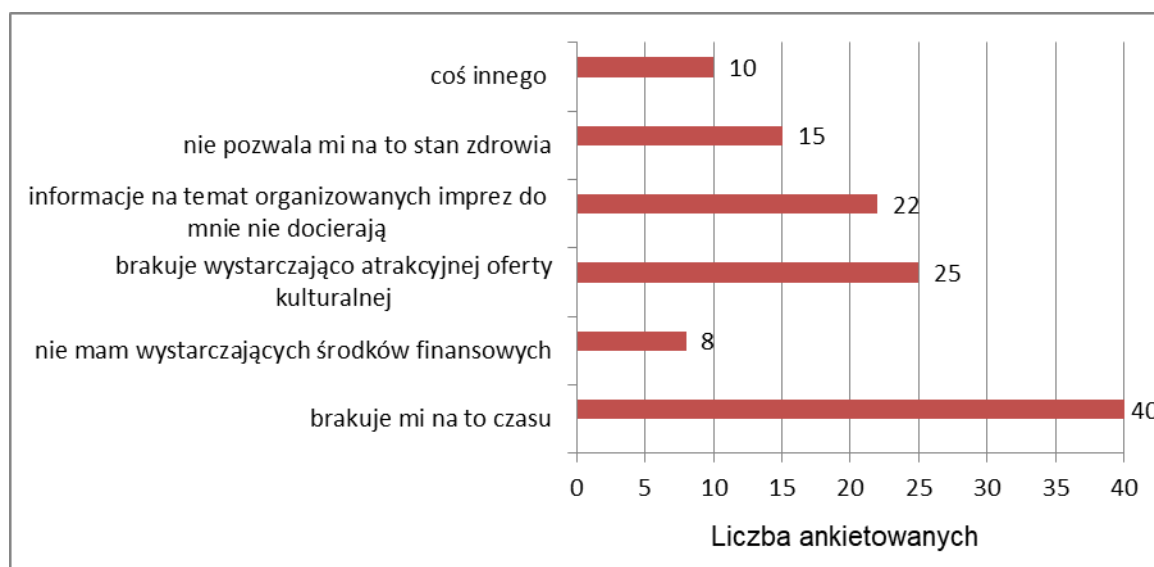
2. Czy interesuje się Pani/Pan współczesną sztuką – filmami, książkami, muzyką, spektaklami teatralnymi, itp.?

Rys. nr 7. Oprac. własne

Współczesna sztuka jest dla większości ludzi całkiem niezrozumiała – tak twierdzi aż 80% ankietowanych! Tylko 12,5% bardzo lubi sztukę współczesną i doskonale ją rozumie. Jako jedyna instytucja kultury w gminie, możemy ich w ten świat sztuki współczesnej, ambitnej wprowadzać, umiejętnie w tym zakresie edukować.

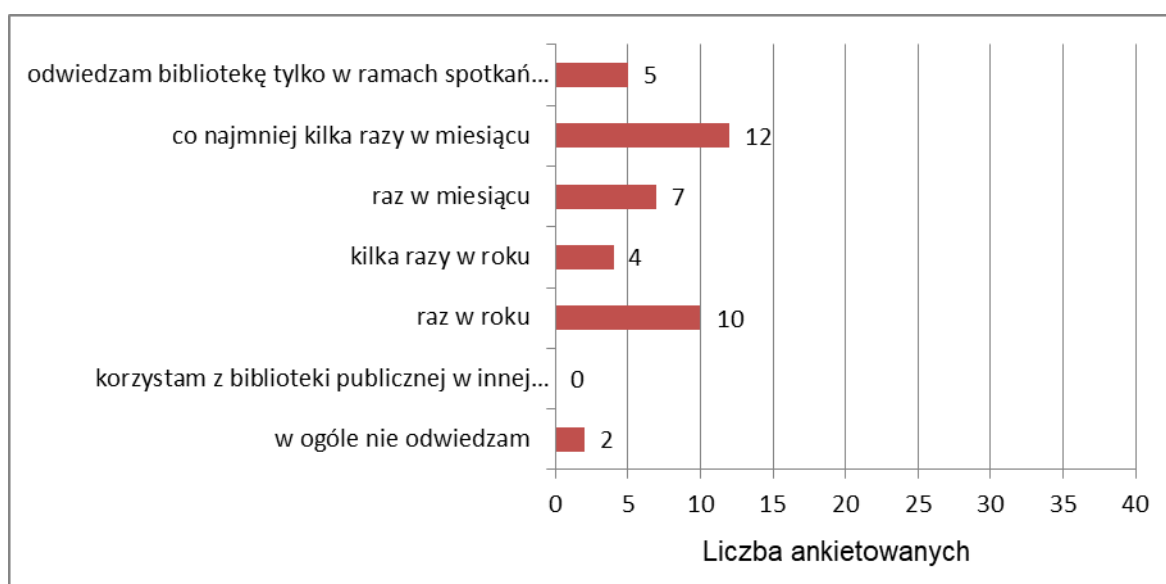
3. Co ogranicza Pana/Pani udział w wydarzeniach kulturalnych? (proszę wskazać trzy najważniejsze odpowiedzi).

Rys. nr 8. Oprac. własne

Brak czasu jest najczęściej wskazywaną odpowiedzią na ograniczenia w wydarzeniach kulturalnych – 33% ankietowanych, blisko 20% uważa, że brakuje wystarczająco atrakcyjnej oferty kulturalnej i że niestety informacje na temat organizowanych imprez do respondentów nie docierają. 12,5% skarży się na stan zdrowia, który nie pozwala im wychodzić na imprezy, pozostali - wolą zostać w domu przed telewizorem, nie mają z kim wyjść z domu (a sami nie mają ochoty), nie interesują się kulturą. Ponad 6% ankietowanych brakuje pieniędzy, aby pójść na wydarzenie które ich interesuje (najczęściej teatr).

4. Jak często odwiedza Pan/Pani Gminną Bibliotekę Publiczną w Bojszowach?

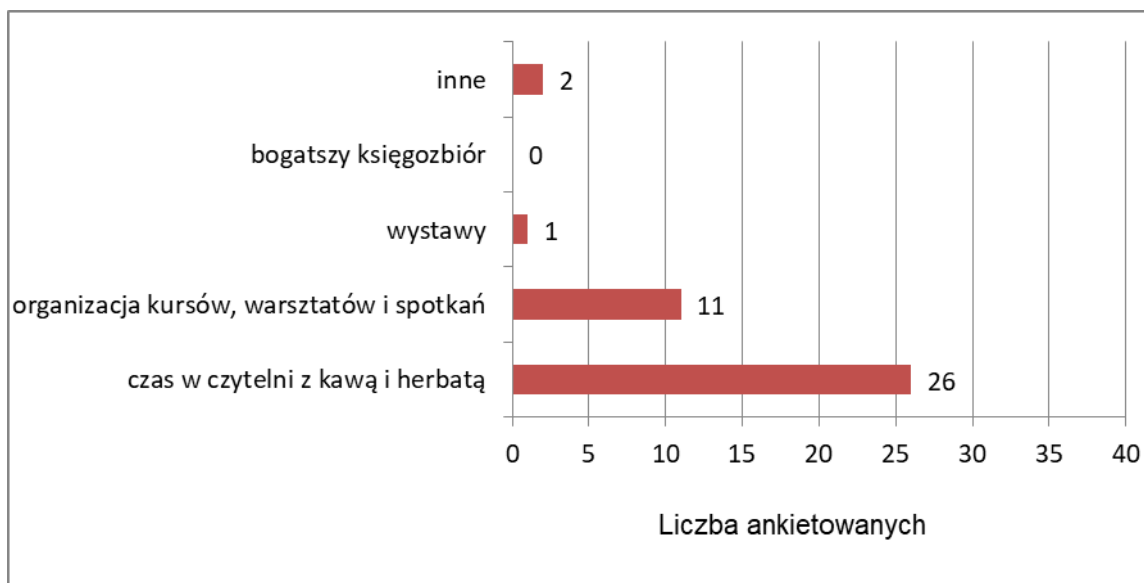
Rys. nr 9. Oprac. własne

Kilka razy w miesiącu bibliotekę odwiedza aż 12 osób (na 40 badanych), 10 ankiet zostało rozdanych w bibliotece, najprawdopodobniej jest to odpowiedź naszych czytelników Cieszy fakt, że 7 osób jednak odwiedza nas raz w miesiącu. Tylko 2 osoby, co daje 5%, nie odwiedzają biblioteki w ogóle.

5. Co zmieniłby Pan/Pani w funkcjonowaniu Biblioteki Publicznej w Bojszowach, aby stała się dla Pana/Pani bardziej atrakcyjna, jako miejsce zdobywania wiedzy, rozwijania umiejętności i talentów?

Pytanie otwarte, na które aż 40% ankietowanych odpowiedziało, że chętnie spotka się ze specjalistami: rehabilitantem, farmaceutą, onkologiem, ponadto pojawiła się propozycja (15% ankietowanych), aby zorganizować spacer po lesie z zielarzem. Poza powyższymi pojawiły się propozycje: wycieczki (12,5%), warsztatów szycia (7,5%), organizacja urodzin dla dziecka (7,5%), warsztaty doskonalące: makrama (5%), filcowanie (5%), wianki bożonarodzeniowe (5%), wiklina papierowa (2,5%).

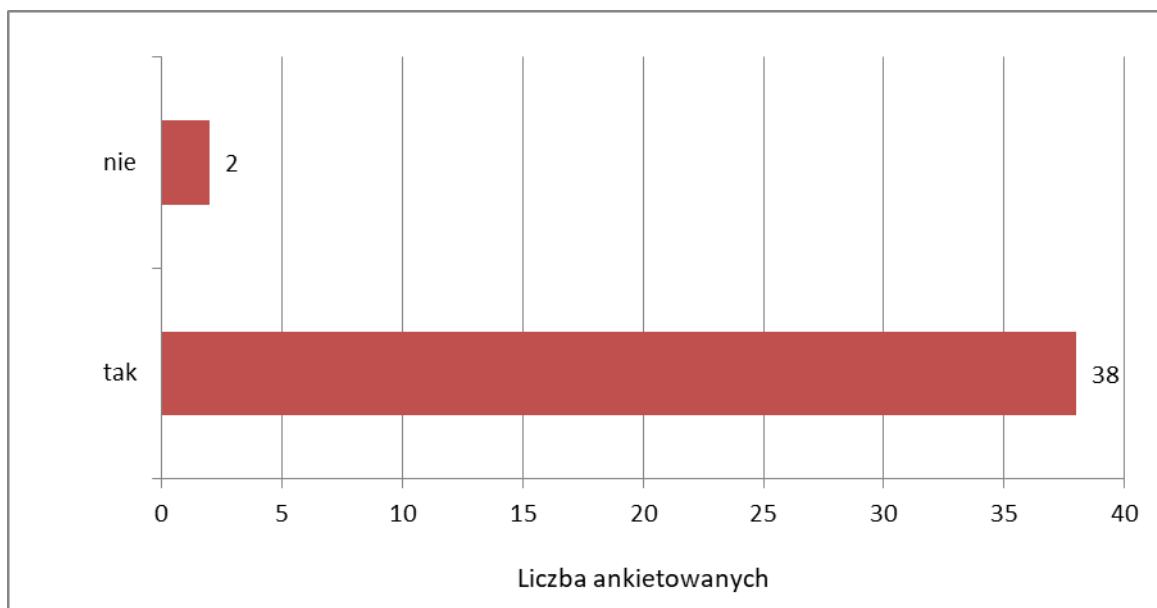
6. Co mogłoby Pana/Panią zachęcić do częstszego odwiedzania naszej biblioteki?

Rys. nr 10. Oprac. własne

Na pytanie z zasugerowaną odpowiedzią, aż 65% badanych odpowiedziało, że kawa czy herbata w czytelnicy z pewnością zachęci do odwiedzin w bibliotece! 27,5% - co pokrywa się w części z innymi odpowiedziami na pytania, odwiedzi bibliotekę podczas kursów, warsztatów i spotkań. 5% przyjdzie do biblioteki na urodziny swojego dziecka. Co niezwykle, nikt nie zgłosił potrzeby bogatszego księgozbioru – wnioskujemy, że na bieżąco spełniamy prośby naszych czytelników w tym temacie.

7. Czy uważa Pan/Pani, że w bibliotece potrzebne są spotkania starszych mieszkańców (seniorów) z młodymi ludźmi /z młodzieżą – w ramach rozmów o historii gminy, jej tradycji i zwyczajach ?

Rys. nr 11. Oprac. własne

Tylko 5% ankietowanych uważa, że spotkania z historią – seniorów z młodzieżą są niepotrzebne! Wykres pokazuje, jak ważna jest historia naszej ziemi dla naszych dorosłych mieszkańców.

Wnioski

Podsumowując wyniki powyższej ankiety, wnioskujemy, że dla większości badanych rozwój kulturalny dziś jest bardzo ważny, nie może być to jednak sztuka współczesna, która dla większości ankietowanych jest niezrozumiała.

Respondenci wzięliby udział w wydarzeniach kulturalnych, ale niestety brakuje im na to czasu, dla wielu niestety oferta kulturalna jest niewystarczająca, chętnie wyjadą do teatru, ale na to z kolei brakuje środków finansowych. Pocieszającym wynikiem badania jest informacja, że mieszkańcy odwiedzają nas nawet kilka razy w miesiącu, a jeżeli nie czytają – to przychodzą z dzieckiem/wnukiem na zajęcia. Ankietowani chętnie wezmą udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi: z lekarzami, zielarzami, podróżnikami i wybiorą się na zorganizowaną wycieczkę np. do teatru. Ponadto zainteresowani są warsztatami: makrama, szycie, filcowanie, wianki bożonarodzeniowe i itp. Gdyby w bibliotece podawano kawę czy herbatę, ankietowani chętnie skorzystają. Z badań wynika, że potrzebują przyjaznego miejsca, by po prostu posiedzieć i porozmawiać. Prawie jednogłośnie (95%) ankietowani odpowiedzieli na pytanie dotyczące spotkań seniorów z młodzieżą, uważają, że rozmowy o historii naszej gminy, jej tradycjach i zwyczajach są bardzo potrzebne. Dla wielu z nich ankietowanych nie zebranych informacji wynika, że mieszkańcy gminy w większości borykają się z brakiem wolnego czasu. Jeśli już go mają, to chętnie przyjdą do biblioteki, w której będą mogli napić się kawy czy herbaty.

W związku z analizą badania rekomendujemy działania w Gminnej Bibliotece Publicznej w Bojszowach:

- 1.) Kontynuacja nagrań podcastów seniorów z młodzieżą „Tak to u nas było”, jako ciekawa lekcja historii o regionie.
- 2.) Wprowadzenie cyklicznych zajęć regionalnych dla dzieci, zaczynając od pierwszoklasistów, aby zaszczepić w nich fascynację tematem historii lokalnej, tradycji i zwyczajów.
- 3.) Rozszerzenie oferty spotkań z ciekawymi ludźmi, współpraca z Centrum Usług Społecznych, celem organizacji warsztatów i spotkań dla dorosłych.
- 4.) Nawiązanie współpracy z Biblioteką Powiatową, celem organizacji wycieczek, przede wszystkim wyjazdów do teatru.
- 5.) Ogłaszania wszystkich imprez bibliotecznych na spotkaniach Związku Emerytów i Rencistów
- 6) Wprowadzenie innowacyjnych działań, przybliżające mieszkańcom sztukę współczesną, ukierunkowane na podnoszenie ich kompetencji w zakresie odbioru sztuki.

Ankiety pozwoliły nam określić potrzeby i preferencje respondentów, jednak ich wyniki nie umożliwiają zdobycia pogłębionej wiedzy o społeczności. Badania ankietowe, wskazały obszary zainteresowań badanych grup i przedstawiły kilka ciekawych inicjatyw skierowanych zarówno do młodzieży, jak i pełnoletnich mieszkańców gminy. Pogłębioną wiedzę na temat preferencji kulturalnych mieszkańców gminy pozyskaliśmy poprzez zastosowanie metody jakościowej – wywiadów indywidualnych z mieszkańcami.

Badania potrzeb kulturalnych i edukacyjnych – wywiad.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach przeprowadziła badania dotyczące potrzeby współpracy i jakości współpracy biblioteki oraz potrzeb edukacyjnych i kulturalnych z trzema grupami społecznymi z gminy Bojszowy. Wywiady indywidualne przeprowadzone przez GBP pozwoliły bliżej poznać ludzi w celu dostosowania oferty biblioteki do potrzeb konkretnych grup społecznych. Badaniu poddano dwie grupy aktywnych czytelników naszej biblioteki: nauczycieli ze Szkół Podstawowych w gminie Bojszowy oraz nauczycieli nauczania przedszkolnego (25 osób) oraz członków Dyskusyjnego Klubu Książki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Bojszowach (10 osób). Trzecią grupą poddaną badaniu była grupa, która nie jest aktywnym czytelnikiem naszej biblioteki, w ogóle nie jest czytelnikiem naszej biblioteki, byli to członkowie zarządu Związku Emerytów i Rencistów (15 osób). Wynikiem wywiadu indywidualnego z nauczycielami była jednogłośnie informacja zwrotna, że współpraca nauczycieli z biblioteką jest bardzo dobra i nie potrafią sobie wyobrazić jej zaprzestania. Wizyty dzieci w bibliotece, ale i wizyty bibliotekarzy w przedszkolu czy szkole to istotny element w edukacji przedszkolnej i szkolnej. Każdy z nauczycieli twierdził, że oferta biblioteki dla przedszkolaków jest bardzo bogata i że można by ją poszerzyć o częstsze wizyty w przedszkolu bibliotekarza (dzieci do biblioteki spacerują ok. 1km.) celem stworzenia cyklu porannego czytania dzieciom. Pięciu nauczycieli zaproponowało poszerzenie oferty biblioteki o dowożenie książek dla dzieci do przedszkola, książki miałyby być wybierane pod względem zawartości merytorycznej przez bibliotekarza, jako profesjonalisty. Jednogłośnie nauczyciele stwierdzili, że brakuje oferty, która pozwoliła by dzieciom (również tym starszym) poznać bliżej swój region, historię lokalną, tradycje. Podstawa programowa nie przewiduje obecnie zajęć z edukacji regionalnej, w związku z tym nauczyciele chętnie skorzystają z oferty ciekawych zajęć w tym temacie. Na pytanie, czy nauczyciele sami czytaliby więcej książek (mimo iż są aktywnymi czytelnikami), gdyby bibliotekarz osobiście dowoził im nowości do miejsca pracy, czyli do przedszkola czy szkoły, jednogłośnie wszyscy odpowiedzieli, (co było kolejnym zaskoczeniem), że absolutnie nie. Każdy z nich lubi sam przyjść do biblioteki. Drugą grupą aktywnych czytelników, z którymi przeprowadzono wywiad indywidualny, są członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki Gminnej Biblioteki Publicznej w Bojszowach. Wszystkie osoby chętnie korzystają z oferty biblioteki skierowanej do osoby dorosłej. Są to głównie spotkania autorskie, spotkania z ciekawymi ludźmi (artyści, podróżnicy, zielarze), wieczory poezji i Dyskusyjny Klub Książki. Wszystkie badane osoby przekazały informację w wywiadzie, że takich spotkań jest stanowczo za mało. Brakuje im w ofercie zapoczątkowanych przed pandemią spotkań z lokalnym filmowcem Józefem Kłykiem w ramach projektu „Bojszowska Kraina Snów”. Temat ten poruszył dyskusję na temat, tego, że młodych ludzi nie interesuje historia ziemi, na której mieszkają, nie chcą słuchać opowieści dziadków i że zdecydowanie przydałaby się oferta, która chociaż w małym stopniu zachęciłaby młodzież do zainteresowania się historią regionu. 100% respondentów deklaruowało chęć pomocy podczas organizacji takich spotkań, wyraziło również chęć zaproszenia na takie spotkanie swoich przyjaciół i rodziny. Jeden z respondentów

zapropował, aby w ofercie biblioteki pojawiła się organizacja urodzin dla dzieci. Cieszy fakt, że wszystkie osoby badane kojarzą bibliotekę jako miejsce bardzo przyjazne, do którego chętnie wracają. Ostatnią grupą, która została poddana badaniu to członkowie zarządu Związku Emerytów i Rencistów, grupa która nie czyta książek. Grupa bardzo chętnie korzysta z oferty biblioteki, chętnie z nią współpracuje współorganizując np. wieczór poezji i muzyki, czy spotkanie autorskie. Jak wynika z wywiadu indywidualnego grupa nie czyta książek ze względu na pogarszający się wzrok, do tego sam budynek biblioteki mieści się na obrzeżach miejscowości – jest po prostu za daleko, starszym osobom „nie opłaca się” iść po książkę, poza tym nie mają takiej potrzeby. Chętnie przyjdą na koncert, czy posłuchać poezji, albo na spotkanie autorskie. 100% respondentów ostatniej badanej grupy chętnie skorzysta z nowej oferty biblioteki – dostarczenie bezpośrednio książek na miejsce spotkań członków zarządu. Książki zaproponowane przez bibliotekarza, przygotowane i dostarczone na miejsce, mogą zachęcić do czytania emerytów i rencistów – wszystkich członków Związku. Na pytanie, czy zaangażują się w realizację projektu, który miałby zachęcić młodzież do zainteresowania się historią naszego regionu, respondenci w 100% odpowiedzieli, że tak i chętnie spotkają się z młodzieżą. W wywiadach przeprowadzonych z seniorami, oprócz konkretnych pomysłów na współpracę pojawiło się sporo narzekań na młodsze pokolenie, brak wzajemnego zrozumienia oraz obojętność i lekceważenie osób starszych przez młodzież, co w czasach młodości dzisiejszych seniorów było nie do pomyślenia.

Celem przeprowadzonych działań było poznanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz problemów związanych z uczestnictwem i współtworzeniem życia społeczno-kulturalnego gminy. Pozyskane informacje będą w przyszłości stanowić podstawę do dobrego planowania działań podejmowanych przez bibliotekę. Chodzi o to, żeby kierunek zmian możliwie najlepiej odpowiadał potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców z uwzględnieniem potencjału, wiedzy i pomysłów pracowników oraz samej biblioteki jako instytucji, która ma określony cel i misję. Wnioski z diagnozy staną się drogowskazem przy podejmowaniu decyzji o ofercie i o formach dalszego funkcjonowania biblioteki.